

การวิเคราะห์การตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus ของ อาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย

Analyzing international academic journals listed on the Scopus database associated with the council of deans of architecture schools of Thailand

พิมพ์วดี เอี่ยมธูรพจน์¹
Pimwadee Eomthurapote¹

Received: 2021-09-26

Revised: 2022-02-04

Accepted: 2022-02-24

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาบทความที่ตีพิมพ์ที่ฐานข้อมูล Scopus ของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกของสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย (CDAST) ระหว่างปี พ.ศ.2554-2563 จำนวน 27 แห่ง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะฐานข้อมูล Scopus พบว่า วารสาร 139 วารสาร ที่ปรากฏในฐานข้อมูล Scopus ของอาจารย์ จำนวน 103 คน จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 15 แห่ง มีบทความวิจัยจำนวน 235 บทความ และมีบทความที่ถูกอ้างอิง จำนวน 189 เรื่อง (ร้อยละ 80.43) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2563 มีการตีพิมพ์บทความเพิ่มขึ้นทุกปี โดยแบ่งช่วงเวลาของการตีพิมพ์เป็น 4 ช่วง ซึ่งจะเห็นได้ว่า จำนวนบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในควอไทล์ (quartile) ที่ 1 มากถึงร้อยละ 35.21 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา พบว่ามี 4 สาขาวิชาที่ตีพิมพ์มากที่สุด ได้แก่ วารสารสาขาทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ศิลปะกับมนุษย์ ตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบทความที่ได้รับการอ้างอิงกับควอไทล์ของวารสาร พบว่า มีบทความที่ได้รับการอ้างอิง จำนวน 189 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.43 มีบทความที่ไม่เคยได้รับการอ้างอิง จำนวน 46 เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ 19.57 และวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล Scopus ที่อยู่ในควอไทล์ 1-4 จำนวน 117 วารสาร ผลการวิจัยทำให้เห็นถึงแนวโน้มและทิศทางงานตีพิมพ์ในระยะ 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2565-2570) เพิ่มขึ้น รวมถึงการผลิตบทความด้านสภาวะอยู่สบาย บทความด้านเทคโนโลยี BIM และบทความด้านการระบายอากาศ ที่ได้รับความสนใจในการตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus เพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ: ผลงานทางวิชาการระดับนานาชาติ สภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฐานข้อมูล Scopus โปรแกรม VOSviewer

¹ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(Faculty of Architecture and Planning, Thammasat University)
ผู้เขียนหลัก (corresponding author) E-mail: khunpim@yahoo.com

Abstract

This study analyzed international academic journals listed on the Scopus abstract and citation database for 27 faculties associated with the Council of Deans of Architecture Schools of Thailand (CDAST) between 2001 and 2020. Data was collected from the Scopus database. Results were that 235 articles from 139 journals appeared on the Scopus database by 103 researchers from 15 faculties, and 189 articles were cited (80.43 percent) from 2001 to 2020, in annually increasing amounts. Dividing publication into four quarters revealed that the articles published in Quartile 1 attained 35.21 percent. The top four subject research areas included in the four-year division of the Scopus database included Engineering, Social Science, Environmental Science and Arts and Humanities. The relationship between number of article citations and quartile of journal amounted to 189 articles citations or 80.43 percent. The number of journals never cited were 46, representing 19.57 percent, while 117 journals on the Scopus database were in Quartile range 1–4 (Q1–Q4). These findings suggest that future CDAST member publication trends and directions from 2022 to 2027 may include an increasing capacity to produce in field of thermal comfort, BIM (building information modeling) and natural ventilation published in the article in Scopus database.

Keywords: international academic research, Council of the Deans of Architecture Schools of Thailand, instructor at the faculty of Architecture, Scopus database, VOSviewer Program

บทนำ

เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญของแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) พ.ศ.2563-2565 ฉบับปรับปรุงสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (Thailand Science Research and Innovation (TSRI), 2020) ในเรื่อง การพัฒนากำลังคนยกระดับสถาบันความรู้ และระบบนิเวศด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ในปี พ.ศ.2565 ร้อยละของบทความ องค์กรความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร Quartile ที่ 1 หรือ 2 บนฐานข้อมูล Scopus เพิ่มขึ้น และให้ความสำคัญกับการวิจัยขั้นพื้นฐานและการวิจัยขั้นแนวหน้าเป็นสำคัญ ว่าด้วยบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ (top-tier journals) ที่อยู่ในฐานข้อมูลที่ได้รับการยอมรับเพิ่มขึ้น ซึ่งเครื่องมือชี้วัดสำคัญที่ใช้วัดคุณภาพของมหาวิทยาลัยทั่วโลก จากสามสถาบันการจัดอันดับที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ได้แก่ Academic Ranking of World University, Times Higher Education และ Quacquarelli Symonds (QS) พบว่า ในการผลักดันมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นนานาชาติ กระบวนการการผลักดันสู่ความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัย กล่าวคือ อาจารย์ที่มีบทความระดับนานาชาติ หลักการสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาอันดับมหาวิทยาลัยโลก คือ มุ่งเน้นงานวิจัยเป็นหลัก (Srisawat, 2020) จำนวนบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ถือเป็นกลยุทธ์อีกอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และคุณภาพงานวิจัยเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพของการเรียนการสอนทางอ้อมในระดับอุดมศึกษา (Witoonchart, 2017) มหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนางานวิจัยพื้นฐานและประยุกต์ที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นฐานรากในการต่อยอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ดังนั้น คณะที่มีการเรียนการสอนด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ (Sawadsri, 2019) จึงต้องมีกลยุทธ์และชั้นเชิงรวมถึงทัศนคติของทุกคนในองค์กร เพื่อปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย ได้เริ่มมีผลงานการตีพิมพ์ปรากฏในวารสารระดับนานาชาติ โดยได้ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 เป็นต้นมา และพบว่า มีผลงานเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2563) เป็นระยะเวลากว่า 20 ปี และยังไม่เคยมีการวิเคราะห์ผลงานวิจัยของอาจารย์ในลักษณะนี้ การเลือกศึกษาผลงานวิจัยของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย เนื่องจากอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนบทความตีพิมพ์เริ่มเพิ่มมากขึ้น ผลการวิจัยจะช่วยให้เห็นว่า อาจารย์มีการผลิตผลงานวิจัยในกลุ่มสาขาใดบ้าง มีผลงานที่ถูกนำไปอ้างอิงมากน้อยเท่าไร คุณภาพของวารสารที่ตีพิมพ์ผลงานเป็นอย่างไร

ผลวิเคราะห์ที่ได้จากการวิจัยจะมีส่วนช่วยในการนำไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดประเด็นของการทำวิจัยในอนาคต เป็นแนวทางให้ทราบว่าควรส่งเสริมงานวิจัยด้านใดให้เข้มแข็ง หรือยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องใด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับงานวิจัยในอนาคตให้ก้าวไปสู่ระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์จำนวนบทความที่ได้รับตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus และฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสารทางวิชาการ SJR (SCImago Journal Rank) ระหว่างปี พ.ศ.2544-2563
2. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นวารสารที่คณาจารย์เลือกใช้ตีพิมพ์บทความวิชาการ
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มและทิศทางการตีพิมพ์บทความของอาจารย์ในระยะ 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2565-2570)

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาเฉพาะบทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2563 ของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย จำนวน 27 แห่ง (ดังตารางที่ 1)

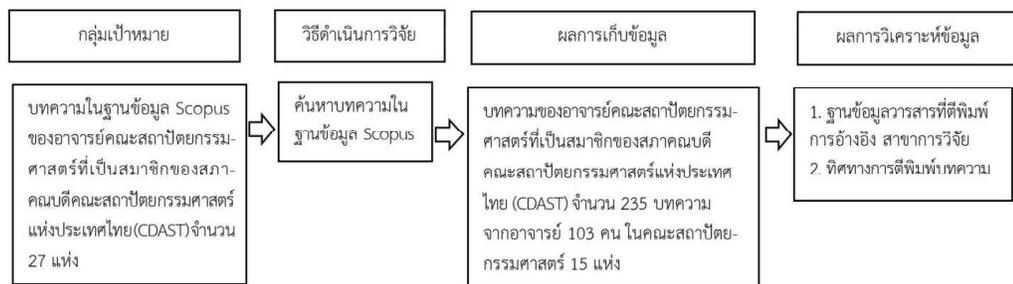
ตารางที่ 1 สมาชิกสมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย 27 แห่ง

คณะ/สถาบัน/มหาวิทยาลัย	คณะ/สถาบัน/มหาวิทยาลัย
1.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	16.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
2.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	17.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
3.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	18.คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
4.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	19.คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
5.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	20.คณะศิลปกรรมและการออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตนครราชสีมา
6.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	21.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
7.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	22.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
8.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	23.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
9.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	24.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้
10.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	25.สำนักวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
11.คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	26.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยอีสต์สมิธฮิว
12.คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย	27.คณะศิลปประยุกต์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
13.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
14.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
15.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	

ที่มา: Office of the Secretariat Council of the Deans of Architecture Schools of Thailand (2021)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติในฐานข้อมูล Scopus ของอาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกของสมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย (CDAST) ระหว่างปี พ.ศ.2554-2563 จำนวน 27 แห่ง ใช้หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship) ซึ่ง 2 เป้าหมายที่สำคัญในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ประกอบไปด้วย (1) จำนวนผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ (publication) ในระดับนานาชาติในวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล Scopus มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น (2) บทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับนานาชาติเพิ่มมากขึ้น (Anusuren & Sangmahachai, 2019) โดยแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

สมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย (Council of the Deans of Architecture Schools of Thailand) เป็นการรวมตัวกันของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายเพื่อที่จะพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพสถาปัตยกรรม ให้ดีขึ้นและมีมาตรฐานระดับสากล ปัจจุบัน (พ.ศ.2564) มีสมาชิกจากสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน จำนวน 27 แห่ง (Office of the Secretariat Council of the Deans of Architecture Schools of Thailand, 2021) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการวิจัยมีเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญในการนับจำนวนบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ (Thailand Science Research and Innovation (TSRI) 2020; Damme, 2016) และการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ (Teerawittayalert, 2012) และบทความที่ตีพิมพ์ได้รับการอ้างอิง แสดงให้เห็นถึงการนำไปใช้ประโยชน์และเป็นพื้นฐานในการพัฒนางานวิจัยใหม่ ๆ ให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น จำนวนบทความที่ได้รับการอ้างอิงมากย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนบทความนั้นได้รับการยอมรับในวงวิชาการ (Yodsongtrakul, 2019) การตีพิมพ์บทความเป็นภาษาอังกฤษเป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่ง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ต้องสนับสนุนการพัฒนาบทความของอาจารย์เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติได้ (Thonglard, 2018) การมีทุนสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือด้านการแปลบทความวิจัยหรือบทความ

วิชาการ คำตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ ภาษาต่างประเทศในการตรวจสอบต้นฉบับ (manuscript) นอกจากนี้ การรวบรวมบทความ การอ้างอิงบทความจึงมีความสำคัญต่อภารกิจของมหาวิทยาลัย และการผลิตบทความทางวิชาการหากมีบุคคลอื่นนำไปอ้างอิงจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของมหาวิทยาลัยในการวิจัย (Sandstrom & Van der Besselaar, 2016) ดังนั้น การตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus การสืบค้นการอ้างอิงในบทความ และการสืบค้นข้อมูลของวารสารที่อยู่ในฐาน Scopus เช่น วารสารสาขาวิชาและสาขาการวิจัย (Subject Area and Categories Area) และตัวดัชนีชี้วัดคุณภาพวารสาร เช่น ค่าคอลไทล์ (quartile) จาก SCImago Journal & Country Rank (SJR) เป็นสิ่งที่ทำให้ตัดสินใจเลือกวารสารสำหรับการตีพิมพ์ (KMITL Research and Innovation Services, 2021) และใช้โปรแกรม VOSviewer ของ Dr. Nees Jan Van Eck, Senior researcher, The Centre for Science and Technology Studies (CWTS), Leiden University, The Netherlands ได้เผยแพร่ในเว็บไซต์ และโปรแกรมดังกล่าวยังสามารถใช้กับ CVS ข้อมูลของ Scopus และ ISI (Van Eck & Waltman, 2020)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์เอกสารด้วยการเก็บข้อมูลจำนวนบทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus โดยตัวชี้วัดเชิงปริมาณมีค่าเป็นตัวเลข ได้แก่ จำนวนอาจารย์ จำนวนบทความ จำนวนวารสาร จำนวนระดับคุณภาพวารสาร และจำนวนการอ้างอิง โดยกำหนดขอบเขตการค้นหาข้อมูลจากบทความภายใต้ชื่ออาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย

2. ประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัย

ประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัย ได้แก่ บทความของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย จำนวน 27 แห่ง ระหว่างปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) ได้จากการสืบค้นในฐานข้อมูล Scopus

3. ขั้นตอนดำเนินการ

3.1 รวบรวมข้อมูลบทความของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย จำนวน 27 แห่ง ระหว่างปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) โดยสืบค้นจากฐานข้อมูล Scopus และสืบค้นตามรายชื่อผู้แต่ง (authors) ของข้อมูลชื่ออาจารย์ที่ปรากฏในเว็บไซต์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

3.2 จัดเก็บข้อมูลโดยการนำข้อมูลออกจากฐานข้อมูลต้นแหล่งต้นทางแล้วแปลงเป็นไฟล์ CSV แล้ว ทำการปรับแต่งข้อมูลบนโปรแกรมไมโครซอฟต์เอกซ์เซล (microsoft excel) แยกข้อมูลตามประเภทของข้อมูลที่ศึกษา

3.3 สร้างแบบฟอร์มเพื่อใช้บันทึกข้อมูลจากฐาน Scopus วิเคราะห์บทความตีพิมพ์ การอ้างอิง ในบทความ จำนวนความถี่การอ้างอิงบทความ โดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์เอ็กเซล สร้างฟอร์ม 3 ชุด ได้แก่ แบบฟอร์มเก็บข้อมูล แบบฟอร์มจำแนกข้อมูลบทความ และการอ้างอิงบทความแยกตามฐานข้อมูล และแบบ ฟอร์มเก็บข้อมูลจำนวนความถี่การอ้างอิงบทความ และแบบฟอร์มเก็บข้อมูลรายชื่อวารสารที่ตีพิมพ์บทความ จำนวนบทความ คุณภาพวารสาร ค่าควอไทล์ (quartile score)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การแบ่งช่วงปีในการเปรียบเทียบข้อมูล ค่าความถี่และร้อยละ แสดง ผลเป็นตาราง แผนภาพ ซึ่งลักษณะข้อมูลประเภททุติยภูมิที่นำมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของผู้เขียน บทความ หน่วยงานของผู้เขียนบทความ ปีที่จัดเก็บ ชื่อบทความ ชื่อวารสาร สาขาวิชาของวารสาร ค่าควอไทล์ ค่าการอ้างอิง และนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรม VOSviewer data visualization ซึ่งโปรแกรม VOSviewer (Van Eck & Waltman, 2020) เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลเชิงกราฟิก (data visualization)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์คุณภาพวารสารที่ตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus และฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสารทางวิชาการ SJR (SCImago Journal Rank) ระหว่างปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) พบว่า อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย จำนวน 103 คน จาก 15 มหาวิทยาลัย ผลิตบทความจำนวน 235 เรื่อง ในวารสาร 139 วารสาร (ดังตารางที่ 2) และ ข้อมูลคุณภาพวารสารหาได้จาก SCImago Journal Rank (SRJ) และ ค่าควอไทล์ (quartile) ของวารสาร (SCImago Team, 2021) และไม่มีควอไทล์ ซึ่งค่าควอไทล์ (quartile) จะปรับค่าประมาณเดือนสิงหาคม ของทุกปี (KMITL Research and Innovation Services, 2021) ได้แก่

Q1 เป็นควอไทล์สูงสุด คือ กลุ่มวารสารที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทม์ มากกว่า 75

Q2 เป็นควอไทล์ของกลุ่มวารสารที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทม์อยู่ ระหว่าง 50 ถึง 75

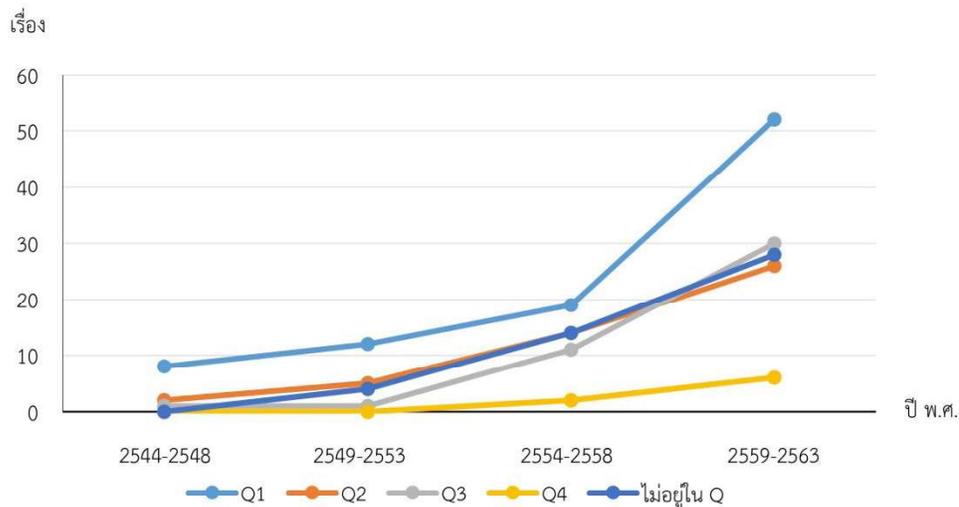
Q3 เป็นควอไทล์ของกลุ่มวารสารที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทม์อยู่ ระหว่าง 25 ถึง 50

Q4 เป็นควอไทล์ต่ำสุด คือ กลุ่มวารสารที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทม์ ต่ำกว่า 25

ตารางที่ 2 คุณภาพวารสารที่ตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus และฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสารทางวิชาการ SJR (SCImago Journal Rank) ระหว่างปี พ.ศ.2544-2563

ระดับ	Quartile	วารสาร (รายชื่อ)	ร้อยละ	จำนวนบทความ (เรื่อง)	ร้อยละ
ควอไทล์ (ดีเยี่ยม)	Q1	52	37.41	91	38.73
ควอไทล์ (ดีมาก)	Q2	32	23.02	47	20.00
ควอไทล์ (ดี)	Q3	28	20.14	43	18.30
ควอไทล์ (พอใช้)	Q4	5	3.60	8	3.40
ไม่อยู่ในควอไทล์	-	22	15.83	46	19.57
รวม		139	100.00	235	100.00

จำนวนบทความตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี (ดังภาพที่ 2) โดยแบ่งช่วงเวลาการตีพิมพ์ ดังนี้ ช่วงที่ 1 พ.ศ.2544-2548 ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2549-2553 ช่วงที่ 3 พ.ศ.2554-2558 และ ช่วงที่ 4 พ.ศ.2559-2563 พบว่า ในช่วงที่ 4 มีจำนวนบทความตีพิมพ์รวมทั้งสิ้น 142 บทความ ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ใน Q1 มากที่สุด 52 เรื่อง Q2 จำนวน 26 เรื่อง Q3 จำนวน 30 เรื่อง Q4 จำนวน 6 เรื่อง วารสารที่ไม่อยู่ในควอไทล์ จำนวน 28 เรื่อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนบทความที่ตีพิมพ์ใน Q1 มากถึงร้อยละ 36.62

ภาพที่ 2 จำนวนบทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2563

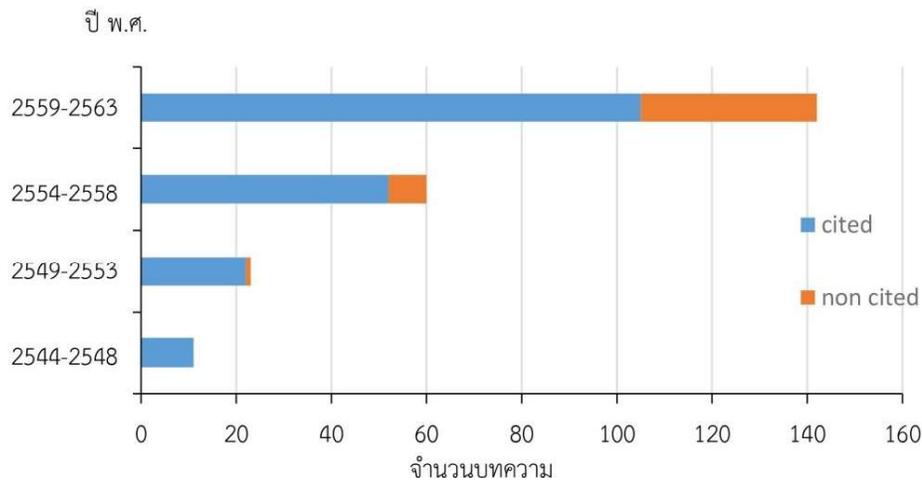
ด้านปริมาณการตีพิมพ์ในวารสาร ในช่วงปี พ.ศ.2544-2563 พบว่า มีวารสาร 6 วารสารที่มีการตีพิมพ์บทความของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยมากกว่า 5 เรื่อง (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 วารสารที่มีการตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus มากกว่า 5 เรื่อง ช่วงปี พ.ศ.2544-2563

สำนักพิมพ์	ชื่อวารสาร	วารสารสาขาวิชาและสาขาการวิจัย	impact factor	ระดับควอไทล์
Emerald Group Publishing Ltd.	Facilities	Engineering -Architecture -Building and Construction Social Sciences -Human Factors and Ergonomics	1.97	Q1
Fuji Technology Press	Journal of Disaster Research	Engineering -Engineering (miscellaneous) -Safety, Risk, Reliability and Quality	0.78	Q2
Kasetsart University	Kasetsart Journal	Social Sciences -Social Sciences (miscellaneous)	1.67	Q2
MDPI AG	Sustainability	Energy -Energy Engineering and Power Technology -Renewable Energy, Sustainability and the Environment Environmental Science -Environmental Science (miscellaneous) -Management, Monitoring, Policy and Law Social Sciences -Geography, Planning and Development	3.251	Q1
Elsevier BV	Building and Environment	Engineering -Building and Construction -Civil and Structural Engineering -Environmental Science -Environmental Engineering Social Sciences -Geography, Planning and Development	6.456	Q1
Academic Press Inc.	Journal of Environmental Management	Environmental Science -Environmental Engineering -Management, Monitoring, Policy and Law -Waste Management and Disposal -Medicine -Medicine (miscellaneous)	6.789	Q1

ที่มา: SCImago Team, 2021

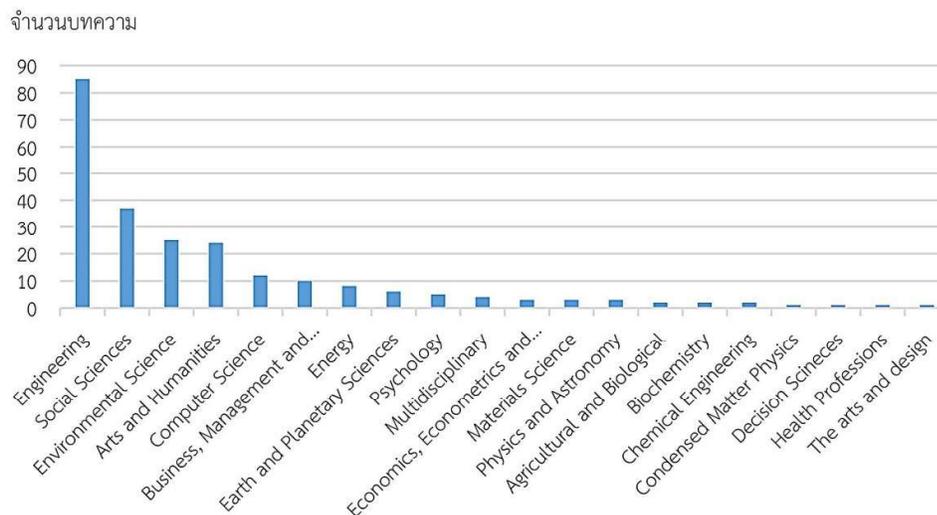
2. การวิเคราะห์จำนวนบทความที่ได้รับการอ้างอิง (citation) จากการสำรวจข้อมูลบทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2563 จำนวน 235 บทความ และมีบทความที่ถูกอ้างอิง (citations) จำนวน 189 เรื่อง (ร้อยละ 80.43) โดยแบ่งช่วงเวลาของการตีพิมพ์ ดังนี้ ช่วงที่ 1 พ.ศ.2544-2548 ช่วงที่ 2 พ.ศ.2549-2553 ช่วงที่ 3 พ.ศ.2554-2558 และ ช่วงที่ 4 พ.ศ.2559-2563 จากภาพที่ 3 พบว่า บทความที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ.2544-2548 จำนวน 11 บทความ มีบทความที่ได้รับการอ้างอิงจำนวน 11 บทความ คิดเป็นร้อยละ 100 ของบทความที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ.2544-2548 ทั้งหมด บทความที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ.2549-2553 มีจำนวน 23 บทความ มีบทความที่ได้รับการอ้างอิง 22 บทความ (ร้อยละ 95.65) บทความที่ตีพิมพ์ใน พ.ศ.2554-2558 มีจำนวน 60 บทความ มีบทความที่ได้รับการอ้างอิง 52 บทความ (ร้อยละ 86.67) บทความที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ.2559-2563 มีจำนวนบทความ 142 บทความ มีบทความได้รับการอ้างอิง 105 บทความ คิดเป็น ร้อยละ 73.94

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบทความที่ได้รับการอ้างอิง (citation)

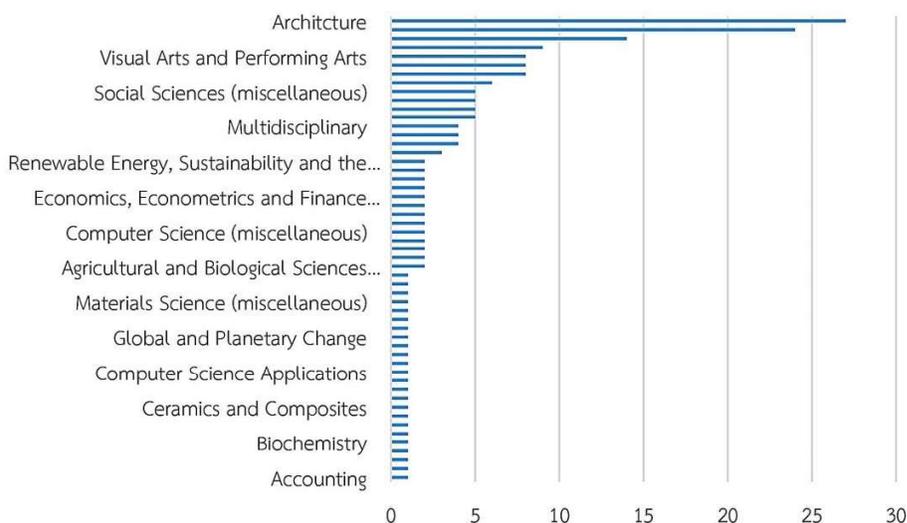
3. การวิเคราะห์บทความตีพิมพ์ในวารสารสาขา (subject area) และสาขาการวิจัย (categories area)

วารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล Scopus ของบริษัท Elsevier (2021) เป็นฐานข้อมูลระดับสากลที่มีบทความวิจัยที่หลากหลายสาขาวิชา โดยแบ่งออกเป็น 4 สาขาหลัก ได้แก่ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (life science) วิทยาศาสตร์กายภาพ (physical sciences) วิทยาศาสตร์สุขภาพ (health sciences) และ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (social sciences and humanities) และแบ่งวารสารออกเป็น 27 สาขาวิชา (subject area) และ 335 สาขาการวิจัย (subject category) (Wittayawuttikul, 2017) บทความของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยที่ตีพิมพ์วารสารในฐานข้อมูล Scopus ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2563 พบว่า บทความจำนวน 235 บทความ จากวารสาร 139 วารสาร จำแนกตามสาขาวิชา (ดังภาพที่ 3) โดยมี 4 สาขาวิชาที่ตีพิมพ์มากที่สุด ได้แก่ วารสารสาขาวิศวกรรมศาสตร์ (engineering) ร้อยละ 31.06 สาขาสังคมศาสตร์ (social sciences) ร้อยละ 36.14 วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (environmental science) ร้อยละ 15.75 และ ศิลปะกับมนุษย (arts and humanities) ร้อยละ 10.21 ตามลำดับ (ดังภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 จำนวนบทความที่อยู่ในวารสารที่จำแนกตามสาขาวิชา (subject area)

สำหรับสาขาการวิจัย (categories area) ใน Q1-Q4 ของปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) พบว่า บทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus จำนวน 189 บทความ จากวารสาร 117 วารสาร มีสาขาการวิจัยด้านสถาปัตยกรรม (architecture) มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง (visual arts and performing arts) และ สังคมศาสตร์ (social science (miscellaneous)) 14.29, 12.70 และ 7.4 ตามลำดับ (ดังภาพที่ 5) ซึ่งจากการวิเคราะห์วารสารมีหลากหลายสาขาการวิจัย และค่าคลอไท์จะปรับค่าประมาณเดือนสิงหาคมของทุกปี จากงานวิจัยของ KMITL Research and Innovation Services ส่งผลให้สาขาการวิจัยมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

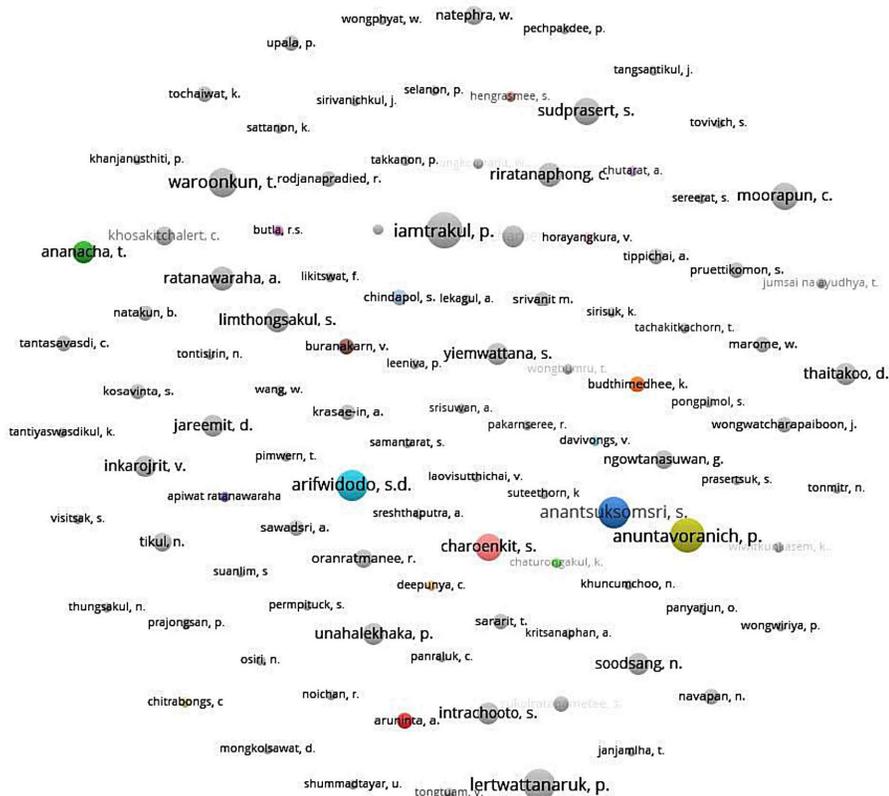

ภาพที่ 5 จำนวนบทความที่อยู่ในสาขาการวิจัย (categories area)

การวิเคราะห์การตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus ของอาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่เป็นสมาชิกสมาคมบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย Analyzing international academic journals listed on the Scopus database associated with the council of deans of architecture schools of Thailand

4. การวิเคราะห์จำนวนอาจารย์ที่ตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus

บทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus ระหว่างปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) จำนวน 235 เรื่อง ของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ แห่งประเทศไทย จำนวน 103 คน ในวารสาร 139 วารสาร โดยใช้ VOSviewer data visualization ในการนำเสนอข้อมูลเชิงกราฟิก (ดังภาพที่ 6)

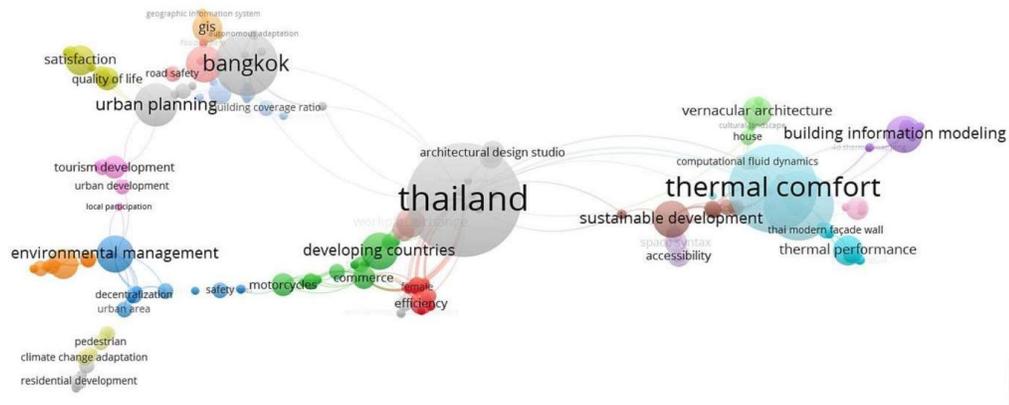

ภาพที่ 6 จำนวนอาจารย์ 103 คน ที่ตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus

จากภาพที่ 6 แสดงจำนวนอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยที่ตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus จำนวนทั้งสิ้น 103 คน และขนาดลูกบอลทรงกลมแสดงการตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus ถ้าตีพิมพ์บทความมากส่งผลให้ขนาดลูกบอลทรงกลมจะเพิ่มขนาดใหญ่ขึ้น ที่เห็นโดดเด่น ได้แก่ lamtrakul, P. จำนวน 11 เรื่อง Anuntavoranich, P. จำนวน 10 เรื่อง Lertwattanakul, P. จำนวน 9 เรื่อง Arifwidodo, S.D. จำนวน 8 เรื่อง และ Anantsuksomsri, S. จำนวน 8 เรื่อง เป็นต้น

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของบทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus

อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยที่ตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus สามารถหาความสัมพันธ์จากการใช้คำสำคัญ (keywords) ซึ่งเป็นคำที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้แทนเนื้อหาของบทความ โดยใช้ VOSviewer data visualization ในการนำเสนอข้อมูลเชิงกราฟิก (ดังภาพที่ 7)

ภาพที่ 7 คำสำคัญ (keywords) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus

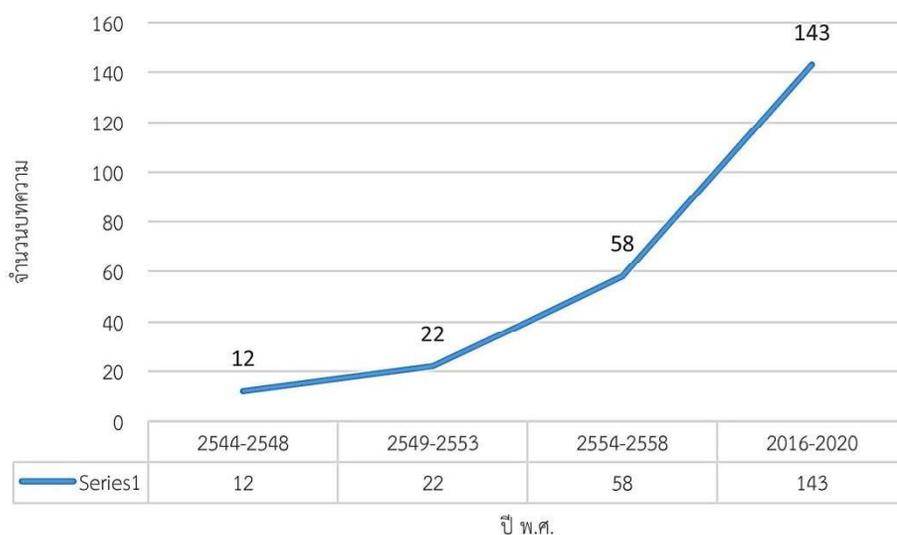
จากภาพที่ 7 เป็นผลการสังเคราะห์ข้อมูลด้วย Data visualization จากโปรแกรม VOSviewer การนำข้อมูลจำนวนบทความที่ได้ตีพิมพ์เข้าโปรแกรมแล้วเลือกคำสำคัญ (keywords) พบว่ามี จำนวน 845 คำ ซึ่งโปรแกรมจะจัดกลุ่มคลัสเตอร์ออกเป็น 436 รายการ 33 กลุ่ม พบว่า คำสำคัญที่แสดงถึงประเด็นการวิจัยในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ได้แก่ สภาวะอยู่สบาย (thermal comfort) การจัดการสิ่งแวดล้อม (environmental management) การพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development) เทคโนโลยี BIM (building information modeling) สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (vernacular architecture) การวางแผนเมือง (urban planning) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (geographic information system: GIS) สตูดิโอการออกแบบสถาปัตยกรรม (architectural design studio) เป็นต้น

6. การวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการศึกษาการตีพิมพ์บทความอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยในระยะ 5 ปีข้างหน้า พ.ศ.2565-2570

โดยเป็นการวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการศึกษาการตีพิมพ์บทความ กลุ่มสาขาวิชา และการอ้างอิงผลงาน (citation)

6.1 การวิเคราะห์ด้านแนวโน้มและทิศทางการตีพิมพ์บทความ

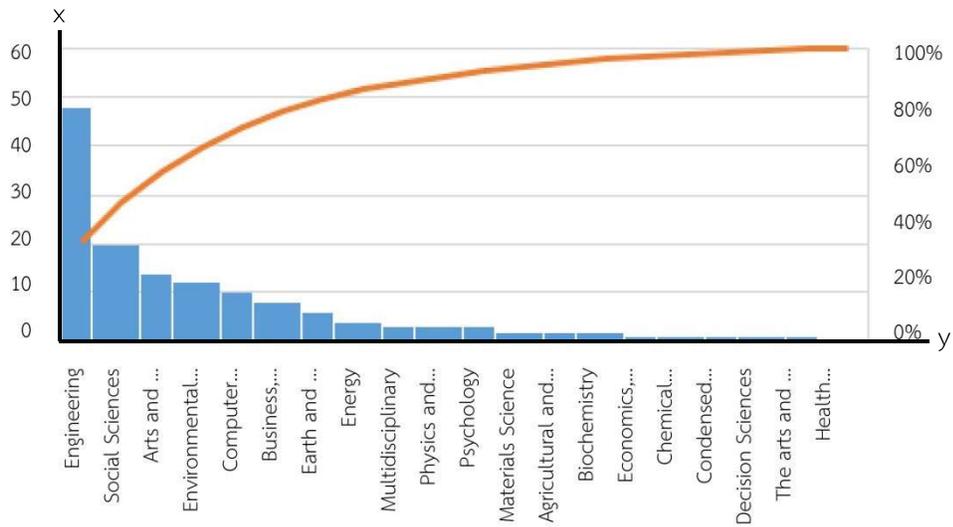
เป็นการวิเคราะห์ภาพรวมของการตีพิมพ์บทความ จำนวน 235 เรื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544–2563 มีจำนวนบทความได้รับการตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus เพิ่มขึ้นทุกปี โดย ปี พ.ศ.2544–2548 จำนวน 12 เรื่อง ปี พ.ศ.2549–2553 จำนวน 22 เรื่อง ปี พ.ศ.2554–2558 จำนวน 58 เรื่อง ปี พ.ศ.2559–2563 จำนวน 143 เรื่อง ซึ่งแนวโน้มการตีพิมพ์ที่เพิ่มขึ้นทำให้ทิศทางการตีพิมพ์บทความของอาจารย์ในระยะ 5 ปี ข้างหน้ามีทิศทางที่เพิ่มขึ้น (ดังภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 ทิศทางการตีพิมพ์บทความของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย

6.2 การวิเคราะห์ด้านกลุ่มสาขาวิชา (subject area)

เป็นการวิเคราะห์จากบทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus จัดเข้ากลุ่มสาขาวิชา (subject area) ตั้งแต่ พ.ศ.2565–2570 (ค.ศ.2001–2020) โดยแบ่งเก็บข้อมูลทั้ง 20 ปี เป็น 4 ช่วง ๆ ละ 5 ปี ได้แก่ ช่วงที่ 1 พ.ศ.2544-2548 (ค.ศ.2001–2005) ช่วงที่ 2 พ.ศ.2549-2553 (ค.ศ.2006–2010) ช่วงที่ 3 พ.ศ.2554-2558 (ค.ศ.2011–2015) และช่วงที่ 4 พ.ศ.2559-2563 (ค.ศ.2015–2020) พบว่า ระหว่างปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) แนวโน้มการตีพิมพ์บทความในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ (engineering) มากที่สุด รองลงมาเป็นสาขาสังคมศาสตร์ (social science) และ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (environmental science) ตามลำดับ ช่วงปี พ.ศ.2559-2563 (ค.ศ.2016-2020) สาขาวิชาศิลปะกับมนุษย (arts and humanities) วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (computer science) และ ธุรกิจ การจัดการ และการบัญชี (business, management and accounting) เพิ่มจำนวนมากขึ้นตามลำดับ (ดังภาพที่ 9)

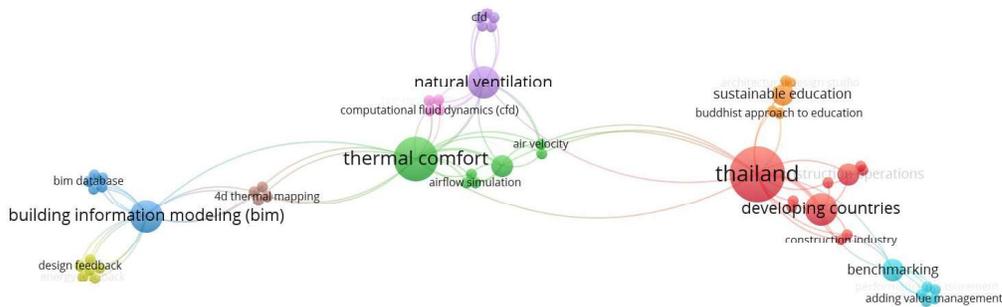

ภาพที่ 9 แนวโน้มและทิศทางการตีพิมพ์บทความ

6.3 การวิเคราะห์ด้านการอ้างอิงผลงาน (citation)

เป็นการนำแนวคิดของ บริษัท Thomson Reuters โดยแผนก IP & science business (National Science and Technology Development Agency, 2020) ได้ใช้หลักการวิเคราะห์ citation ranking / most cited papers ในหัวข้อที่ได้รับความสนใจสูงสุด จำนวน 10 เรื่อง นำมาประยุกต์เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูล Scopus ปี พ.ศ.2565–2570

สำหรับการวิเคราะห์นี้ได้แบ่งการเก็บข้อมูล 20 ปี เป็น 4 ช่วง ๆ ละ 5 ปี ได้แก่ ช่วงที่ 1 พ.ศ.2544-2548 ช่วงที่ 2 พ.ศ.2549-2553 ช่วงที่ 3 พ.ศ.2554-2558 และช่วงที่ 4 พ.ศ.2559-2563 แล้วนำคำสำคัญ (keywords) ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของเนื้อหาในบทความ ในบทความที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด 10 อันดับแรกของแต่ละช่วง โดยใช้วิธี VOSviewer data visualization ในการนำเสนอข้อมูลเชิงกราฟิก (ดังภาพที่ 10) พบว่า บทความด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด ได้แก่ บทความด้านสภาวะอยู่สบาย (thermal comfort) บทความด้านเทคโนโลยี BIM (building information modeling) บทความด้านการระบายอากาศ (natural ventilation) เป็นต้น ดังนั้น ทิศทางและแนวโน้มของการผลิตบทความด้านนี้มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในอีก 5 ปีข้างหน้า

ภาพที่ 10 คำสำคัญที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของเนื้อหาในบทความที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด 10 อันดับ
ใน 4 ช่วงของข้อมูล 20 ปี

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์บทความของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสมาคมบัณฑิตยสถานสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย ที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล Scopus ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) พบว่า

1. จำนวนบทความวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2563 (ค.ศ.2001-2020) จำนวนบทความของอาจารย์ จำนวน 103 คน ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐาน Scopus จำนวน 139 วารสาร รวมทั้งสิ้น 235 บทความ

2. จำนวนความถี่การอ้างอิงในบทความ บทความที่ตีพิมพ์นานเกินกว่า 10 ปีถูกนำไปอ้างอิงเกือบทุกเรื่อง มีงานที่ตีพิมพ์ได้ถูกอ้างอิงร้อยละ 100 และ งานของอาจารย์มีความถี่การอ้างอิงอยู่ในช่วง 1-50 ครั้งมากที่สุด (407 เรื่อง) และมีจำนวนบทความ 46 เรื่องที่ยังไม่มีการอ้างอิง (ร้อยละ 7.38) โดยงานที่ถูกอ้างอิงโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในวารสารระดับ Q1 และบทความนั้นเป็นเรื่องเฉพาะทางที่น่าสนใจ เช่น ในปี พ.ศ.2563 (ค.ศ.2020) บทความเรื่อง “Urban heat stress and human health in Bangkok, Thailand” ที่ตีพิมพ์ในวารสาร Environmental research ได้รับการอ้างอิงถึง 13 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lee, et al. (2014) การทำให้งานวิจัยมีการอ้างอิงมากขึ้นจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่การคิดค้นเรื่องที่จะทำวิจัย พยายามหาหัวข้อที่เป็นเรื่องใหม่ รวมทั้งการคัดเลือกวารสารที่มีชื่อเสียงเพื่อตีพิมพ์บทความ ดังนั้น การผลิตบทความของอาจารย์ในช่วงเวลา 20 ปีนั้นมีปริมาณการผลิตงานวิจัยมากเพียงใด อยู่ในกลุ่มวิจัยเรื่องใดบ้าง มีประโยชน์หรือมีผู้นำบทความไปอ้างอิงมากน้อยอย่างไร เป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปสู่การสร้างเกณฑ์การผลิตวิจัยของหน่วยงานว่าควรสร้างความเข้มแข็งหรือส่งเสริมวิจัยด้านใดให้มากขึ้น

การวิจัยเรื่องนี้ มีส่วนสนับสนุนข้อมูลว่าเหตุใดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์บางแห่ง จึงมีบทความวิชาการที่โดดเด่นเมื่อเทียบกับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์อื่น จำนวนบทความวิจัยต่อคนต่อเรื่องมากกว่าคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์อื่น ในรูปแบบและภาพรวมของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่อยู่ในสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบจำนวนงานวิจัยของคณาจารย์ที่พบในฐานข้อมูลกับหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ จำนวนบทความวิจัยต่อคนต่อเรื่องมากกว่าคณะหรือสถาบันอื่น ๆ แต่หากคณะหรือมหาวิทยาลัยมีนโยบายรวมทั้งการสร้างแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตบทความเพื่อตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus ให้มีเพิ่มมากขึ้น

3. อาจารย์ที่มีบทความตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus และมีผู้ร่วมงานไปอ้างอิงมากกว่าร้อยละ 80 โดยตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพที่สามารถตรวจสอบและเชื่อถือได้

4. แนวโน้มและทิศทางการตีพิมพ์บทความอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยในระยะ 5 ปีข้างหน้า พ.ศ.2565–2570 มีเพิ่มขึ้นบทความอยู่ในสาขาวิชาด้านวิศวกรรมศาสตร์ (engineering) จำนวน 85 เรื่อง รองลงมา คือ สาขาสังคมศาสตร์ (social science) จำนวน 37 เรื่อง สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (environmental science) จำนวน 25 เรื่อง สาขาศิลปะกับมนุษย (arts and humanities) จำนวน 24 เรื่อง เป็นต้น อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยให้ความสนใจผลิตผลงานด้านนี้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และบทความด้านสภาวะอยู่สบาย (thermal comfort) บทความด้านเทคโนโลยี BIM (building information modeling) บทความด้านการระบายอากาศ (natural ventilation) เป็นบทความด้านที่ได้รับความสนใจที่ตีพิมพ์เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. การทำวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาด้วยการค้นคว้าจากฐานข้อมูล Scopus เท่านั้น จึงอาจทำให้ได้จำนวนผลงานของอาจารย์น้อยกว่าความเป็นจริง หากมีผู้ที่สนใจทำวิจัยต่อเรื่องสามารถค้นคว้าจากฐานข้อมูล Web of science เพิ่มเติม

2. การสืบค้นบทความภายใต้ชื่อคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นสมาชิกสภาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย จำนวน 27 แห่ง เพื่อต้องการนำเฉพาะบทความที่พบในฐานข้อมูล Scopus เท่านั้น ถ้าบทความที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ.2563 (ค.ศ.2020) แล้ววารสารยังไม่โหลดบทความเข้าระบบฐานข้อมูล Scopus จะไม่สามารถสืบค้นได้

3. ควรศึกษาการเปรียบเทียบการตีพิมพ์บทความในฐานข้อมูลสากล ของอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ทั้งประเทศไทยและต่างประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นผลงานวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์เพื่อยกระดับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ และงานสร้างสรรค์ในระดับนานาชาติของบุคลากรคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ประเภททุนวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามสัญญาเลขที่ TUGI 2/2562

เอกสารอ้างอิง

- Anusuren, C. & Sangmahachai, S. (2019). Phon samrit khong karn borihan ngan wichai khong mahawithyalai wichai nai prathet Thai. (In Thai) [Achievement of research administration in Thai research universities]. *Humanities & Social Sciences*, 36(2), 125-162.
- Dammee, D. (2016). Karn lueak chai thankomun lae tua chiwat phuea pramoen khunnaphab karn wichai. (In Thai) [Database and indicator selection for quality research assessments]. *Mahidol R2R e-Journal*, 3(1), 11-23.
- Elsevier. (2021). **Scopus sources**. Retrieved January 9, 2021, from <https://www.scopus.com>
- KMITL Research and Innovation Services. (2021). **Khumue karn truatso khomun nai warasan khong thankomun SCOPUS lae SJR (SCImago Journal & Country Rank)**. (In Thai) [A guide to reviewing the information of journals in the SCOPUS database and SJR (SCImago Journal & Country Rank)]. Retrieved May 2, 2021, from <https://cutt.ly/YKwZvi2>
- Lee, H.A., et al. (2014). An insight into research performance through a citation counting analysis. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 21, 54-63.
- National Science and Technology Development Agency. (2020). **Thomson reuters predicts 10 world innovations in year 2025**. Retrieved December 9, 2021, from <https://www.nstda.or.th/>
- Office of the Secretariat Council of the Deans of Architecture Schools of Thailand. (2021). **Raichue samachik CDAST**. (In Thai) [CDAST members]. Retrieved December 5, 2021, from <https://cdast.org/category/links/>
- Sandstrom, U. & Van der Besselaar, P. (2016). Quantity and/or quality? the importance of publishing many papers. *PLoS One*, 11(11), 1-16.

- Sawadsri, A. (2019). **CDAST-quote home**. Retrieved January 16, 2021, from <https://cdast.org>
- SCImago Team. (2021). **Scimago journal and country rank**. Retrieved July 10, 2021, from <http://www.scimagojr.com/journalrank.php>
- Srisawat, P. (2020). Karn chat andap mahawitthayalai radap nanachat lae konlayut karn praptua khong mahawitthayalai Thai. (In Thai) [Global university rankings and implications for Thai universities]. **Journal of Business, Economics and Communications**, 15(3), 1-12.
- Teerawittayalert, P. (2012). Karn triam tonchabap botkhwam wichai phuea tiphim nai warasan wichakarn tee dai matrathan radab chat. (In Thai) [Preparation of original research papers for publication in academic journals in national standards]. **Chandrakasem Rajabhat University Journal**, 18(35), 1-4.
- Thailand Science Research and Innovation (TSRI). (2020). **Paomai lae phon samrit tee samkhan nai ngoppraman phoso 2565**. (In Thai) [Objectives and key results in the budget year 2022]. Retrieved June 2, 2021 from <https://cutt.ly/uKwZo0h>
- Thonglard, B. (2018). Karn khian botkhwam wichai phuea phoeiphrae phonngan tham dai yangrai. (In Thai) [Writing research articles for publication...how to do it?]. **Panyapiwat Journal**, 10 (Special Issue), 279-291.
- Van Eck, N.J. & Waltman, L. (2020). **VOSviewer manual**. Retrieved June 6, 2021 from https://www.vosviewer.com/documentation/Manual_VOSviewer_1.6.14.pdf.
- Witoonchart, G. (2017). **Wisaitthat “Kesinee Witoonchart” athikanbodi motho khon tee 24**. (In Thai) [Vision of “Kesinee Witoonchart”, the 24th president of TU]. Retrieved February 2, 2021, from <https://www.komchadluek.net/kom-lifestyle/300532>
- Wittayawuttikul, R. (2011). **SJR (SCImago journal rank) lae datchani wat khunnaphab warasan chanit tang tang**. (In Thai) [SJR (SCImago journal rank) and index of the quality journals]. Retrieved May 10, 2021, from http://library.christian.ac.th/journal/file/5_8.pdf
- Yodsongtrakul, S. (2019). Achan tuachiwat samkhan nai karn prakan khunnaphab karn sueksa. (In Thai) [Instructors: the key performance indicator in quality assurance]. **Journal of Education Silpakorn University**, 17(2), 22-32.